

var udstykket, ikke blev foretaget Udstykning. Men da dette Forhold skulde ordnes, svarede Matrikelkontoret skriftlig den vedkommende Retsbetjent, at da det ikke var Matrikelkontorets Skyld, kunde det ikke omlægge Matrikelnumrene; ellers havde det været en let Sag at lægge Udstykningen paa den Ejendom, hvor den virkelig var foregaaet, medens nu den Ejendom, hvor Handelen allerede var foregaaet, blev udstykket. I sin Tid er der foregaaet noget lignende, idet to Ejere har byttet Ejendomme. Den ene ejede Matr.-Nr. 4 a og den anden Nr. 5 a. Ejendommene var lige store. Landinspektøren, som havde denne Bytthehandel til Ordning, foreslog saa Matrikelkontoret simpelt hen at skifte Matrikelnumrene paa de to Ejendomme. De, der havde givet Laan i Ejendommene, havde ikke noget imod, at Gælden overførtes fra den ene til den anden, og Matrikelkontoret gik ogsaa ind paa simpelt hen at ombytte disse to Matrikelnumre, saaledes at den Ejendom, som hidtil havde haft Nr. 4 a fik Nr. 5 a, og omvendt. Men det kunde Matrikelkontoret ikke gaa ind paa ved den Ejendom, hvor der faktisk var foretaget en Udstykning af Ejendommen, som der aldrig var sket en Handel med, hvorefter Udstykning ikke blev foretaget paa den Ejendom, hvor Handelen var sket. Man maatte saa gennem forskellige Tinglæsninger se at faa Forholdet bragt i Orden.

Jeg vil gerne lyse efter de Laan, som ved Lov blev bebudet til Husmænd og mindre næringsdrivende i sidste Samling. Disse Laan blev jo tegnet saaledes, at de, der søgte, skulde kunne faa et Laan paa 500 Kr. til Driftsbrug rentefrit i nogle Aar. Disse Laan har baade Husmændene og de mindre næringsdrivende ventet efter. De mindre næringsdrivende, Smaaahaandværkere og Smaaahandlende, er jo dem, der i særlig Grad er ramte af Dyrtiden; der er ikke mange Veje, ad hvilke man kommer dem til Hjælp fra Samfundets Side i disse dyre Tider, og de har glædet sig overordentlig til den Udsigt, der ved denne Lov gaves dem til et billigt Driftslaan. Men disse Driftslaan er endnu ikke kommet til Udbetaling. Der er endnu ikke givet Svar om, hvem der faar Laan, og hvem der ikke faar Laan; mange har foretaget Dispositioner i Anledning af, at de ventede disse Laan; der er saaledes ikke saa faa Husmænd, som har købt Kreaturer eller Hest eller lignende. Men endnu venter de paa en Afgørelse. Det er meget kedeligt, om der skal foretages Indskrænkning

i Beløbet, da de gælder en Samfundsklasse, som i særlig Grad er ramt af Dyrtiden, og overfor hvilken der ikke i ret mange Maader trædes hjælpende til. Det forlyder jo, at der kun kan blive højst 300 Kr. til hver enkelt Laantager. Naar det viser sig, at der paa mange Omraader er Penge nok i Samfundet, saa synes jeg, at man kunde have forhøjet denne Bevilling saaledes, at de vedkommende i alt Fald kunde have faaet disse 500 Kr. til Laans, som fra først af havde været tiltænkt dem, i Stedet for at skuffes med kun at faa 300 Kr.

Det var kun disse faa Ting, jeg havde at henlede den højtærede Landbrugsministers og den højtærede Handelsministers Opmærksomhed paa. Det er jo dyrt, naar en Husmand skal købe, enten det nu er en Ko eller en Hest til sin Besætning, eller en Haandværker skal købe en Maskine. Der er derfor stærk Trang til dette Laan. Varerne maa jo under de nuværende Forhold altid betales kontant, og mange har mattet stifte Laan til høje Renter. Derfor har mange glædet sig til at faa dette Laan.

I øvrigt er jeg enig med det ærede 7de Medlem for Hjørring Amt, som talte om Dyrtiden og om Landmændenes Klager over Forholdene, saaledes som de arter sig. Man kan, naar man taler med enkelte Landmænd, som vil være rimelige, høre, at Landbruget under de nuværende Forhold har gode Kaar; de indrømmer i Almindelighed paa Tomandshaand, at de, som Forholdene er, ikke kan undgaa at faa et Overskud. Desuagtet klages der, og der siges, dette eller hint kan ikke betale sig. Det siger de, hver Gang de slaar ind paa en Driftsmaade, som er mere lønnende, f. Eks. klager de stærkt over, at Svinehold ikke kan betale sig. Landmændene maa vistnok indrømme, at de har gode Tider nu; men for den kommende Slægt, som køber Ejendommene til de dyre Priser, vil det blive vanskeligt at klare sig; derfor kan man sige, at de nuværende Tider giver en rig Fader, men en fattig Søn.

Bjerring: Finanslovforslagets Fremlæggelse imødeses fra alle Sider med Interesse, fordi det indeholder Bevillinger, som berører næsten alle Samfundsklasser. Dette gælder ikke mindst Statens Arbejdere og Tjenestemænd, for hvem Staten er Arbejdsgiver. Forinden jeg gaar over til nærmere at omtale Enkeltheder paa Finanslovforslaget, kunde jeg ønske at dvæle lidt ved Tjenestemandsspørgsmaalet i Almindelighed og Staten som Arbejdsgiver i Sær-